

Gazze Katliamı Batı'da Toplum ve Siyaseti Nasıl Değiştiriyor? İngiltere, Almanya, Fransa ve ABD'ye Etkileri

Abluka altındaki Gazze'de 7 Ekim'den bu yana devam eden işgal rejiminin soykırım ve katliamları İslam ülkelerinde olduğu gibi Avrupa ve ABD'de de ciddi siyasi ve toplumsal sarsıntılara neden oluyor. İsrail'in hastane, okul ve sivillerin yaşadığı evleri bombalaması; su, ekmek, yakıt ve ilacı kesmesi modern dünyanın tanık olduğu büyük bir vahşet. İsrail işgal rejiminin anne karnındaki bebekler dâhil kadın ve çocuklara yönelik toplu katliamları Batı dünyasını da ürkütüyor. Birleşmiş Milletler (BM) verilere göre bugüne kadar en az 5 bini çocuk olmak üzere 12 bin sivil Gazze'de öldürüldü. ABD ve Avrupa Birliği (AB) ülkelerinin İsrail'e koşulsuz desteği, vicdan sahibi Batılı toplumları da rahatsız ediyor; başta İngiltere olmak üzere Avrupa'da siyasi ve sosyal depremlere neden oluyor. Batılı kurumlarının İsrail'e mutlak desteğinden farklı olarak Batılı toplumların büyük kısmı Filistinlilerin işgal karşıtı mücadelesini destekliyor. Reuters Haber Ajansı tarafından yayınlanan son kamuoyu araştırmasına göre Amerikan halkının % 68'i İsrail'in ateşkes ilan etmesi gerektiğini savunuyor. İsrail'in Gazze'deki katliamları ABD'de İsrail'e desteğini azalmasına neden olmuştur. Son kamuoyu yoklamasında İsrail'e destek %43'ten %31'e inmiş durumunda.

İngiltere'de Siyasi Deprem

Siyonist rejiminin gözü dönmüş soykırımı varan katliamları ve cinayetleri sadece Müslümanları dehşete düşürmüyor, dünyada vicdan sahibi dini, dili, ırkı fark etmeksizin herkesi ürkütüyor. İngiltere'de göçmen karşıtı tartışmalı bir figür olan Hint asıllı İçişleri Bakanı Suella Braverman'ın görevden alınması siyasi bir deprem oluşturdu. Braverman tıpkı İngiltere Başbakanı Rushi Sunak ve ABD Başkan Yardımcısı Kamala Harris gibi Anglosakson dünyasında çok üst düzey görev almış isimlerden biri, üçünün de ortak özelliği Hint kökenli olmaları. Hem ABD hem de İngiltere'de Hint kökenlilerin yükselişi, küresel güç dengelerinde Çin'le mücadelede Hindistan'ı yanına çekme stratejinin önemli bir parçasını oluşturuyor. Ayrıca Braverman'ın eşinin Yahudi olmasından dolayı aynı zamanda İsrail lobisi ile yakın ilişkiler geliştirmesine neden olmuştur. İngiltere İçişleri Bakanı, İsrail'in Filistin'e yönelik saldırıları karşısında bir İngiliz bakandan çok İsrail yanlısı bir militan gibi hareket ettiği için İngiliz müesses nizam tarafından görevden alınmıştır. Braverman, Londra'da 14 Ekim'den bu yana her hafta düzenlenen Filistin ile dayanışma yürüyüşlerini "nefret yürüyüşü" olarak nitelendirmiş, polisi de Filistin eylemleri söz konusu olduğunda "çifte standart uygulamakla" itham etmiştir. Polise Filistin bayrağı taşımayı ve "Nehirden denize Filistin özgür olacak" sloganını teröre destek olarak değerlendirme çağrısı yapmıştır. Bu çağrı, Baverman'ın geleneksel İngiliz siyasetinden ayrışıp acemice hareket ettiğini gösteriyor. Braverman'ın polis ve eylemcilere yönelik kullandığı dil, kendisi kadar soydaşı Başbakan Sunak'ın da eleştirilmesine sebep oluyor. İngiliz kamuoyunda Sunak'ın eşinin İsrail lobisi ve İngiliz petrol şirketleriyle olan ilişkileri konuşuluyor. Gerek Sunak gerekse onun etrafında küçük zengin bir azınlığın ve ailesinin Gazze için ateşkes istememelerinin nedeni, savaştan para kazanmalarından olduğu ifade ediliyor. Savaş tüm sıcaklığıyla devam ederken İsrail Gazze açıklarında British Petrol dâhil altı şirkete doğalgaz arama yetkisi verdi. British Petrol şirketi ile İngiltere Başbakanı Rushi Sunak'ın eşinin ortağı olduğu Infosys şirketi arasında Mayıs 2023'te 1,5 milyar dolarlık anlaşma yapılmıştır. Gerek İsrail'le olan ticari ilişkileri gerekse bu süreci yönetmedeki başarısızlıkları nedeniyle Hint kökenli İngiliz siyasetçilerin imajı zedelenip İngiliz kamuoyundaki itibarları zarar görmüştür. Hem hükümetten hem de muhalefetten eleştirilen Birleşik Krallık Başbakanı'nın da yakında koltuğunu kaybetmesi şaşırtıcı olmayacaktır. Zira İngiltere İsrail'e destek vereyim derken ülkedeki aşırı sağın yükselmesi de toplumsal bir çatışma ve kaos zemini oluşturmaktadır. Dahası İrlanda ve İskoçya'daki olaylar daha can sıkıcı bir hal alabilir. Filistin meselesi İrlanda kamuoyunu hiç olmadığı kadar politikleştirmiş ve İngiliz karşıtlığını arttırmıştır. İngiltere ile İrlanda'nın duygusal bağın daha da açılması yakında Sunak'ın yönetebileceği bir sorun olmaktan çıkması olasıdır. İngiltere'nin geleneksel rakibi Rusya, İngiltere'deki bu olayların ne kadar içinde, ayrı bir tartışma konusu. Ancak İngilizlerin acele ile İçişleri Bakanı'nı değiştirmesi tehlike çanlarının çaldığını ve Anglosakson dünyasının yıllarca kurduğu sistem için risk boyutlarının yüksek olduğunu ortaya koyuyor. İrlanda, İskoçya ve hatta Anglosakson dünyasının etki altında olan Avustralya ve Kanada gibi bağımsız ülkelerde bile Gazze'deki durumunun müesses nizam için can sıkıcı bir hal aldığı gösteriyor.

Almanya ve Fransa: Baskıya Rağmen Filistin'e Destek Yüksek

İsrail'in Gazze soykırımına tepkiler yalnız İngiltere'de değil, Avrupa ülkeleri ve Amerika'nın her yerinde daha önce eşi benzeri görülmemiş şekilde yayılmış durumda. İrlanda'da olduğu gibi İspanya'da da geniş çaplı yürüyüşler yapılmakta. Belçika hükümeti Avrupa'da İsrail'in saldırganlığını en net biçimde tanımlayan ülkelerden biri. Belçika'da Filistin yanlısı gösterilerin yanı sıra İsrail mallarının boykot edilmesi istenmiş ve İsrail'in savaş suçu işlediğine dair açıklamalar yapılmıştır. Belçika ayrıca AB'nin İsrail yanlısı tutumunu da utanç verici olarak tanımlamıştır.

Diğer yandan Fransa'da her hafta sonu düzenlenen Filistin ile dayanışma gösterileri Fransız liderleri de korkutmuş durumda. Fransa krizin başlangıcında Filistin yanlısı gösterilerin ve Filistin bayrağının yasaklanması için açıklamalar yapmıştır. Fransız yetkililer, Filistin'e destek veren kendi ünlü sporcularının da terörle iltisaklı olduklarını açıklamışlar ancak geniş çaplı gösterileri önleyememişlerdir. Fransa yaşanan gelişmelerden tedirgin olmuş olmalı ki Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron İngiliz kamu yayın kuruluşu BBC'ye verdiği özel röportajda İsrail'e Gazze'deki kadınları ve çocukları öldürmeyi bırakma çağrısında bulunmuştur. Her ne kadar daha sonra geri adım attıysa da Fransa'daki kamuoyu baskısının etkilerini görmek açısından oldukça önemlidir.

Avrupa ülkeleri arasında en fazla şaşkınlık yaratan ülke şüphesiz Almanya'dır. Alman hükümeti yetkililerinin açıklamalarında İsrail ile ikili ilişkilerin devlet politikası olduğu ve İsrail'in koşulsuz bir şekilde destekleneceği belirtilmiştir. Almanya Başbakanı Olaf Scholz, saldırıların ardından İsrail'i ziyaret eden ilk Batılı lider oldu ve İsrail'in "Kendini savunmak için her türlü hakka sahip olduğunu" ilan etti. Ayrıca 40 gün geçmesine rağmen Alman Başbakanı'nın ateşkesten yana olmadıklarını ifade etmesi de tartışma konusu oldu. Bir Alman vatandaşın veya göçmenin İsrail'i eleştirmesi, Filistin lehine gösteri yapılması veya Filistin bayrağı açılması yasaklandı. Tıpkı Fransa'da olduğu gibi Alman yetkililer, Filistin'e destek veren sporcuların mukavelelerini feshettiklerini açıkladılar. Holokost geçmişi nedeniyle Alman devletinin tedirginliği, İsrail'e en küçük eleştiri yolunun açılması, toplumda antisemit söylemlere neden olabileceği korkusundan kaynaklanıyor. Holokost korkusu bugün Alman dış politikasını rehin almış durumdadır. Bu korku Almanların sağlıklı bir karar almasını imkânsız hale getirmiştir.

Ancak Almanya'nın devasa ve sarsılmaz ekonomisine rağmen uluslararası siyasette ABD'nin sömürgesi gibi hareket etmesi, ülkede İsrail lobisi ve ABD'nin ne kadar etkin olduğunu gösteriyor. Geçmişte Gerhard Schröder ve Angela Merkel dönemlerinde dış politikada kısmi bağımsızlık adımlarına rağmen, mevcut Alman yönetimi, ABD boyunduruğuna girmiştir. Nitekim Ukrayna savaşının başlamasından sonra Alman Savunma Bakanlığı'nda yapılan değişiklikler ABD'nin Alman ordu ve siyaseti üzerinde ne kadar etkili olduğunu gösteriyor.

Almanya ve Fransa'da takip edilen İsrail tutumu kamuoyunda açık bir şekilde rahatsızlığa neden olmuştur. Gösteri ve ifade hürriyetinin kısıtlanmasının yanı sıra İsrail'e yapılan silah yardımı da Filistinli çocukların katledilmesindeki rolü nedeniyle Avrupa'da rahatsızlığa neden olmuştur. Büyük oranda güvenlik kaygıları olmayan Avrupalılar için mevcut İsrail siyaseti ve ABD'nin ülkelerinin dış politika üzerindeki etkisi, onların bağımsızlıklarını ve egemenliklerini zedelediği görüşü yaygınlık kazanıyor. Özellikle Alman vatanseverliğine ve Fransız halkının üstünlüğüne inananları bu durum rahatsız etmektedir. İsrail'in Gazze soykırımını sürdürmesi halinde Alman ve Fransız kamuoyunda hükümetler daha da tartışılır ve sorgulanır hale gelecek ve siyaset kurumu ile halk arasındaki makas aralığını artıracaktır.

Netanyahu'nun Amacı 2024 ABD Başkanlık Seçimleri Etkilemek mi?

Avrupa ülkelerinde toplum-devlet ve halk-iktidar arasındaki bu bölünme ABD'de de net bir şekilde ortaya çıkmıştır. İsrail'in katliamlarına arka çıkan ABD Başkanı Biden krizin hemen ardından İsrail'i ziyaret etmiş ve ABD'nin savaş gemileri Doğu Akdeniz'de konuşlandırılmıştır. ABD'nin İsrail'e verdiği destek yalnız siyasi ve diplomatik değildir, askeri ve lojistik destek de ön plana çıkmıştır. Irak, Suriye ve Afganistan'da meskûn mahal tecrübesi olan ABD özel kuvvetleri İsrail'le birlikte savaşa katılmıştır. Bu süre zarfında demokratlar liderliğindeki ABD yönetimi insani yardım tavsiyesinin dışında İsrail'e yeteri kadar baskı kuramamıştır.

Ancak başta temsilciler meclisi olmak üzere dış politika bürokratları ve meydanlardaki halk, ABD'nin mevcut siyasetinden rahatsızlığını belirtmiş, pek çok ABD şehrinde Filistin'e destek eylemleri düzenlenmiştir. Gazze'deki katliamlar aynı zamanda ABD'deki iç siyasetini de etkilemektedir. Müslümanların, Afroamerikalıların ve hispaniklerin desteği ile iktidara gelen Biden, 2020 seçimlerinde Müslüman seçmenin %65'inin desteğini almıştır. Üstelik sosyalistlerin oyları hesaba katıldığında Biden'ın mevcut İsrail tutumu 2024'te gerçekleşecek başkanlık seçimlerinin hiç de kolay geçmeyeceğini göstermektedir.

İsrail'in Gazze katliamlarına tam destek veren Siyonist ve evanjelist lobilerinin ve Netanyahu'nun önemli bir hedefinin de 2024 başkanlık seçimlerini etkilemek olduğuna şüphe yoktur. Gerek Obama'nın gerekse Biden'ın Netanyahu'dan hoşlanmadığı bilinmektedir. 2020'den beri Biden Netanyahu'yu Beyaz Saray'da ağırlamamıştır. Netanyahu'nun aşırı politikalarının ABD'nin imajına da zarar verdiğini düşünen demokratların kendi seçmen kitlesiyle arasının açılması ve duygusal hasarın oluşması en çok Netanyahu ve ABD'deki evanjelist lobileri sevindirmektedir. Nitekim Gazze krizi nedeniyle Müslüman seçmendeki imaj kaybını telafi etmek isteyen Biden, "İslamofobiye Karşı Ulusal Strateji" geliştirileceğini duyurdu.

Batı Kurumları ile Halkları Arasındaki Bölünme Derinleşiyor

Batılı hükümetlerin İsrail'e verdikleri koşulsuz askeri, siyasi, ekonomik ve diplomatik desteğin Batılı toplumları öfkeliendirdiği açıktır. ABD liderliğindeki Batılı demokrasilerin, İsrail'in Filistinlilere yönelik katliamları yalnız "insani yardıma" indirgemeleri vicdan sahibi Batı toplumları da rahatsız etmiştir. İsrail'in katliamlarına ortak olmak istemeyen Batı halkları, liderlerinin "öldür ancak ilaç ve gıdayı da ver" şeklindeki bu tutumunu protesto etmektedirler. Londra'dan Berlin'e ve New York'a kadar geniş çaplı ve öfke dolu Filistin yanlısı gösterilerin İsrail karşıtı olduğu kadar Batılı siyasi elitlere karşı olduğu da çok açıktır.

İsrail'in Gazze katliamları Batı'nın ulus devlet temelli siyasi sistemdeki ikizlülüğünü ve halk ile siyaset kurumu arasındaki tarihi bölünmeyi de gün yüzüne çıkarmaktadır. Batı kurumları ve siyaseti İsrail vahşetini ve soykırımını haklı gösterme ve meşruiyet bulmada zorlanmaktadır. Çağdaş ulus devlette Batı'nın kurumsal kültürünün belki de en iyi yaptığı şey olan toplumsal algıyı yönetme ve kamuoyu görüşünü oluşturmada zorlandığını görülmüyor. Batı kurumlarının milyar dolarlık bütçeli medya kurumları, spor, sanat ve kültürel etki mümessillerine rağmen İsrail, toplu cezalandırmaya kitlesel destek bulmada başarısız olmuştur. Bu yüzden Siyonist liderler olduğu kadar Batılı siyasetçiler de şaşkın durumundadır. Zira daha önce Batı Irak, Suriye ve Afganistan'daki işgallerde kavramsal bir kılıf bularak veya terörü bahane ederek uluslararası kamuoyunun desteğini arkasında almıştır. Bunun için Gazze savaşı bugüne kadar mevcut uluslararası güç dengelerini sarsmasa da ulus devlet mefhumunun yeniden sorgulanmasına yol açmıştır ve bu durumun Batı dünyasında uzun tartışmalara neden olacağına şüphe yoktur.

Buradan hareketle Avrupa ülkeleri ve ABD, kurumlar bazında İsrail'e koşulsuz ve militanca destek sağlarken, sivil toplum başta olmak üzere vicdan sahibi Batılılar Filistinli destekliyor. Örneğin kimi üniversiteler, medya, siyaset, akademi, spor, sanat ve iktisadi kurumlar İsrail'in soykırım siyasetini sorgulamadan desteklerken bağımsız akademisyen, gazeteci, sporcu ve sanatçılar İsrail'in insanlık dışı uygulamalarına karşı çıkmaktadır. Batı kurumları ise buna yönelik tepkilere şiddet ve sansürle cevap vermektedir. AB'nin Filistin konusundaki geleneksel dış politika tutumundan taviz vermesi, İsrail'in Washington'da olduğu gibi Brüksel'de de üstünlük kurduğunu göstermektedir. AB'nin dış politikada kısmi bağımsızlık yaklaşımını son olaylarda da görüldüğü gibi Washington'un retoriğini benimseyerek kaybetmiştir. Bu durumda AB'nin gerek Avrupa gerekse Türkiye gibi Asya ve Afrika'daki etkileri yıkıcı olacaktır.

Sonuç olarak ABD ve Avrupa ülkeleri akıl ve insanlık yerine ideolojik kaygıları önceleyerek İsrail'in soykırım ve tehcir siyasetine sessiz kalmışlardır. AB ise kesinlikle tarafsızlığını ve güvenilirliğini kaybetmiştir. Dahası Gazze soykırımı Müslüman toplumlarını yöneten liderlerin maskesini düşürdüğü gibi, Batı dünyasında da taşları yerinden oynatmaktadır. İsrail'in kural tanımaz katliamları devam ettikçe Batı dünyasında devletlerle halklar arasındaki güven kaybı ve duygusal kopuş hızlanacaktır. Böylece Gazze halkının acıları ve akan kanı, dünyanın çeşitli yerlerinde bilinçlenme ve ahlaki uyanışa neden olacaktır.